

Πίνδος, η εποποιία στην Αλβανία

Ορθοδοξία / Θεοτόκος

(Χ. Ζαλοκώστας)

«...Παντού όπου χτυπηθούν με τον εχθρό, είναι τουλάχιστο τρεις φορές λιγότεροί του, αλλά δεν δείχνουν κανένα δισταγμό, κανένα φόβο για τον αντίπαλο. Ξέρουν ότι έχουν την Παναγιά μαζί τους. Όταν δυό μήνες πριν από τον πόλεμο οι Ιταλοί τορπίλλισαν άνανδρα το εύδρομο «Έλλη» στο λιμάνι της Τήνου, την ώρα που σημαιοστόλιστο ετοιμαζόταν ν' αποβιβάσει το άγημα ναυτών που θα συνόδευε τη θαυματουργή εικόνα της Παναγίας κατά τη λιτανεία, ο ελληνικός λαός ένιωσε ότι πλησίαζε ο πόλεμος. Αλλά δεν τρόμαζε, γιατί ήξερε πως θα τον βοηθήσει η Ευαγγελίστρα.

[...]Μια οβίδα πέφτει πολύ σιμά του, αλλά βροντάει καταγής χωρίς να εκραγεί. Όσες έρχονται κατόπι σκάνε μακρύτερα, δεν τον βλάπτουν. Ο Γαβριήλ σηκώνεται μεταμορφωμένος. Άφοβα στέκει τώρα ολόρθος. Το αίσθημα της ατομικής του στενότητας έχει πλατύνει ως τον ουρανό. Δείχνει στους συντρόφους του την Παναγιά. Ο Μανόλης κι άλλοι απλοϊκοί χωριάτες τη διακρίνουν αμέσως. «Δες! Δες! Η Μεγαλόχαρη!». Ποτέ στη ζωή τους, κανένα αίσθημα δεν τους κλόνισε όσο τούτο το όραμα.

[...] Οι φαντάροι που πιστεύουν πως η Μεγαλόχαρη τους προφύλαξε, ξεσπών σε πλατιά σταυροκοπήματα άμα βρέθηκαν στην κορυφή. Ο Σπύρος, ο άπιστος, κάνει κι αυτός το σταυρό του. Οι τραγικές στιγμές του κινδύνου που πέρασε, του ζωντάνεψαν την πίστη.

[...] Κάτι τραυματιοφορείς δοκίμασαν ν' ανεβούν στο βράχο, μα οι οβίδες βροντούσαν γύρω με τόση λύσσα, ώστε δεν τόλμησαν να προχωρήσουν και γύρισαν πίσω.

- Στραβώθηκα, βοήθεια! Φώναζε ο Ρουμελιώτης.

Τότε ο Γαβριήλ έκανε το σταυρό του, έταξε τη ζωή του στην Παναγιά, σκαρφάλωσα ως απάνω, πηρέ με μια υπεράνθρωπη προσπάθεια τον τυφλό γίγαντα στην αγκαλιά του και μέσα από βροχή οβίδων κίνησε να τον μεταφέρει. Την ώρα που ο Σπύρος πλησίαζε τους συντρόφους, τους άκουσε να λένε: «Η Παναγιά! Να!

Φάνηκε η Μεγαλόχαρη!» Λυτός δεν την έβλεπε, αλλά ο Μανόλης που βρέθηκε κοντά του του έδειξε την κορυφή τον βράχου και του είπε γεμάτος έκσταση: «Να η Παναγιά ντυμένη στα μαύρα. Μας παραστέκει πάλι.»[...] Το νέο αυτό θαύμα μεταδόθηκε σαν αστραπή από διμοιρία σε διμοιρία κι ολόκληρο το σύνταγμα που έζωνε τη Μόραβα σταυροκοπήθηκε. Η παρουσία της Παναγίας έφερε πάλι στους φαντάρους κύμα απερίγραπτου ενθουσιασμού. Θεώρησαν το έργο που ανάλαβαν, την κατάληψη δηλαδή τον 1878, ως διαταγή της Μητέρας του Θεού, και η πεποίθηση αυτή τους έκανε, χάνοντας κάθε αίσθημα ζωής να βρούνε την απολύτρωση της ταπεινής τους ύπαρξης στην εκτέλεση μιας Ιερής Εντολής. [...] Η ελληνική λόγχη που άστραφτε, δεν έμοιαζε σήμερα με κομμάτι σίδηρο· ήτανε πνεύμα, αντιπροσώπευε τη Θεία Δίκη και οι στρατιώτες που την κρατούσαν, οδηγημένοι από την Παναγιά, είχανε γίνει αρχάγγελοι που κυνηγούσαν τους αντίχριστους.

[...] Έγερνε πια ο ήλιος να δύσει, όταν τέλειωσε η μάχη. Η μεγάλη κορυφή που έχουν καταλάβει οι πεζοί, είναι φάρος από όπου αγναντεύουν όλη την οροσειρά της Μόροβας, το δικόρυφο, Ιβάν, τις λίμνες πέρα, και, στα χαμηλά, μια φαρδιά πεδιάδα με την πόλη της Κορυτσάς. Στη μέση της διακρίνεται καθαρά η ελληνική Μητρόπολη με τα δυό καμπαναριά που μοιάζουν περιστεριώνες. Η θέα του στρατιωτικού κέντρου των Ιταλών στην Αλβανία, που τώρα είναι στη διάθεσή τους, κάνει τους στρατιώτες να τρεμουλιάζουν από ευτυχία.

Ο Γαβριήλ μαζεύει μερικούς κι αρχίζουν να ψέλνουν γονατιστοί τον Ακάθιστο Ύμνο, ευχαριστώντας τη θεομήτορα για τη βοήθεια που τους έδωσε. Γύρω τους έρχεται και συγκεντρώνεται αυθόρμητα και ψάλλει ολόκληρο το σύνταγμα: «Τη Υπερμάχω Στρατηγώ τα νικητήρια» κι είναι συγκινητικό ν' ακούς σ' αυτή την ερημιά μια χορωδία από τόσες εκατοντάδες τραχιές αντρικές φωνές να ψέλνουν με κατάνυξη εκκλησιαστικό ύμνο. Ο δυνατός αντίλαλος της χορωδίας απλώνεται από την κορυφή σ' όλες τις χαράδρες, ως κάτω στις ρίζες του βουνού, και δεν ήταν ανάγκη να δει κανείς τις φωτοβολίδες που έριχνε το σύνταγμα για να ειδοποιήσει ότι πάρθηκε το 1878 – ο ύμνος το διαλαλούσε παντού...».

(Μερόπης Ν. Σπυροπούλου, «Στην εποποιία του 1940-41, με πίστη», εκδ. Διδαχή, σ. 81-85)

<http://bit.ly/10i1F54>